

Karpov-Kaspàrov, la conversa que semblava impossible

Abans patir fam que dinar junts

Per primera vegada el campió mundial d'escacs, Gari Kaspàrov, i l'aspirant al títol, Anatoli Karpov van acceptar de parlar de les seves hostilitats pocs dies abans del combat pel títol mundial que aquests dies disputen a Nova York.

S —r. Karpov, si entrés en un restaurant ple de gom a gom i només quedés una cadira buida en una taula on seu Kaspàrov, ¿s'hi asseuria o marxaria?

KARPOV: Puc renunciar al menjar dies i dies.

—La possibilitat de seure junts i conversar, ¿és mínima, doncs?

KARPOV: Bastant mínima.

KASPÀROV: És nul·la.

—¿Com és que la seva enemistat supera totes les hagudes entre dos campions mundials?

KARPOV: Entre campions, i sobretot mundials, les relacions han estat sovint complicades. Però, actualment, els escacs són més populars que no abans, i per això les tensions entre Kaspàrov i jo s'han fet famoses arreu del món. Sens dubte també hi són perquè tenim actituds i caràcters diferents.

KASPÀROV: De primer, Karpov per a mi només era l'adversari que el destí m'havia adjudicat en la lluita pel campionat mundial, un adversari que m'obligava a perfeccionar-me. Després hi ha hagut moltes coses que m'han fet canviar d'actitud. Les raons principals de les rela-

cions entre Karpov i jo no tenen res a veure amb els escacs. Són les mateixes raons que han provocat protestes i oposicions generals a la Unió Soviètica. Per a mi, Karpov s'ha convertit en el símbol d'allò que he de combatre.

KARPOV: Jo sempre he estat del parer que l'esport, i especialment els escacs, han de mantenir-se fora de la política. Vaig estar en contra que Kortxnoi...

—... que va emigrar de la Unió Soviètica el 1976...

KARPOV:... portés la política al nostre campionat del 1978 a Baguio City, a les Filipines. I estic en contra que Kaspàrov

Kaspàrov: "Karpov s'ha convertit en el símbol d'allò que he de combatre".

també ho faci, encara que d'una altra manera.

KASPÀROV: No sóc jo, el qui barreja l'esport amb la política. Si estiguessin separats estrictament, ho celebraria. Però no hem d'oblidar que l'estat comunista ha polititzat l'esport i que Karpov hi ha participat activament. La disputa amb Kortxnoi va ser política perquè l'estat soviètic va posar tota la seva força i poder rere Karpov, i a Kortxnoi, tot sol, li va costar defensar la seva pell. Jo també sé quant costa, per exemple el 1985, quan van suspendre el primer campionat del món que vam disputar junts, però abans i després també.

KARPOV: Gari confon una mica les dates. La politització venia del 1976, quan Kortxnoi abandonà el país i va començar a fer declaracions anti-soviètiques. A Baguio City va ser Kortxnoi i no jo, el qui va portar la política al joc. Va començar el torneig amb intrigues i estratagemes psicològiques i protestes de tota mena, fins i tot perquè jo menjava iogurt.

—*Durant la partida, perquè el color podia ser una senyal.*

KASPÀROV: Karpov exposa els fets erròniament. Davant Karpov, Kortxnoi ja sortia perjudicat quan encara era a la Unió Soviètica, en les finals del 1974 a Moscou. Allà, els escacs sempre han estat política, i Karpov, el preferit del sistema, en treia profit.

KARPOV: Gari amb prou feines pot recordar aquelles finals, llavors només tenia onze anys. Jo n'estic més ben assabentat.

—*Les despeses per la preparació del campionat van a compte seu o hi participa com abans el Comitè d'Esports, o sigui, l'estat soviètic?*

KASPÀROV: Jo mateix finanço tota la meua preparació, tot i que és molt cara, perquè la major part la faig a Espanya. No tinc cap relació amb institucions soviètiques

des de fa dos anys, i crec que és la millor manera de separar l'esport de la política.

KARPOV: Una part dels meus costos va a compte del Comitè d'Esports, el qual, al contrari de Gari, que ja no paga res a l'estat, rep dels meus ingressos la quantitat que fixa el Comitè. Això és molt més del que resta per a mi. Des del 1976, el Comitè ha rebut més de dos milions de dòlars meus.

—*¿I quants n'han quedat per a vostè?*

KARPOV: Si té present que ells en reben un 80%, pot calcular-ho aproximadament.

—*El premi del campionat d'enguany a Nova York i a Lió arriba*

a les dimensions del tennis: 2'6 milions de francs suïssos per al guanyador i 1'5 per al perdedor. ¿Quin impost s'endurà l'estat?

KARPOV: No sé si Gari pot respondre, jo no. M'agradaria conèixer les condicions que l'estat ens farà saber en el moment oportú. Els impostos canvien cada vegada i sempre hi ha aclariments solemnes. El govern va declarar un dia que els mèrits de Kaspàrov i Karpov per popularitzar els escacs i fer propaganda de la manera de viure soviètica serien dignes de consideració. Es podia entendre que hi sortíem guanyant. Però no. La taxa va pujar del 65% habitual a un 85% en con-

tra nostra. Si no haguéssim fet tants mèrits, hauríem guanyat més: és la lògica d'aquesta gent.

KASPÀROV: Crec que aquest és l'únic aspecte en què Karpov i jo no diferim. Espero que pels nostres ingressos a Nova York i a Lió no se'ns imposi una taxa arbitrària, sinó una de justa. En tot cas, jo només estic disposat a pagar això.

KARPOV: El Comitè d'Esports i el govern retarden la decisió de quant ens retindran a Gari i a mi, fins que ja no tenim ni temps ni energia per resistir-nos-hi perquè ja estem pensant només en el campionat o fins i tot ja juguem. El Comitè ens ha tractat com si visquéssim als

temps del tsar i els serfs.

KASPÀROV: Dels guanys en francs suïssos dels dos últims campionats mundials que vam jugar, vam rebre, de la mínima proporció que ens pertocava, una mínima part en divises i la major part en rubles. El 1986, a Londres, vam renunciar als nostres diners en favor del fons per a Txernòbil, però no tots els diners van acabar d'arribar-hi.

KARPOV: Gari té raó. Com que hi renunciàvem, el Comitè encara va decidir reduir aquells diners a favor seu.

—*Tornem als escacs. Sobre una qüestió també diferirien, mal que fossin bons amics. ¿Quines possibilitats tenen de guanyar ara?*

KASPÀROV: No tinc ni el més mí-

nim dubte de mantenir el meu títol.

—*¿El 100%, doncs?*

KASPÀROV: Bé, també hi ha terratrèmols...

KARPOV: Últimament n'hi ha sovint, de terratrèmols. Pel que fa a mi, no em presentaria al campionat si no estigués segur de poder guanyar-lo.

—*¿Com està tan segur de vèncer, Sr. Kaspàrov? Després de 131 partides contra Karpov, només té 66'5 punts contra 64'5.*

KASPÀROV: Els quatre campionats que hem jugat demostren que tinc raons per a ser optimista, sempre hi he guanyat les partides decisives. I ara juego més bé que fa tres anys.

KARPOV: El 1987, a Sevilla, Kaspàrov no estava en la millor forma. Jo crec que abans dels últims dos anys feia partides més bones. És la meua apreciació, i admeto que pugui ser subjectiva.

—*¿Podria dir-nos cadascun de vostès dos o tres debilitats de l'altre?*

KARPOV: Això són secrets d'ofici, i aprofitar-los forma part de l'estratègia.

Serià absurd parlar-ne.

KASPÀROV: Una debilitat fonamental de Karpov és que sol jugar pitjor en les partides decisives. Potser depèn de l'estat psicològic, de la seva relació amb mi, perquè contra uns altres jugadors Karpov se'n surt millor.

—*Una vegada va qualificar Karpov de covard. ¿No vol repetir-ho ara davant seu?*

KASPÀROV: Ell és sovint indecís, això sí que ho he dit. En situacions complicades li és difícil fer un pas.

—*També li trobava una altra debilitat. Vostè va dir que li mancava capacitat de resistència, que en tirades més llargues no rendia mai al 100%.*

KASPÀROV: Certament, en els campionats més llargs jo tinc avantatge, no crec que Karpov pugui o vulgui negar-ho, això.

KARPOV: Quan Kaspàrov diu que sempre perdo les partides decisives, es basa aparentment en els resultats. Però és una conclusió massa sumària. Cada partida té la seva explicació, normalment són factors del mateix

joc, de vegades són psicològics.

—*Ens desperta la curiositat.*

KARPOV: Quan em jubili, ho explicaré tot. I quant a la meua poca disponibilitat al risc, dono la raó a Kaspàrov. En això som diferents.

—*¿Considera una debilitat témer el risc?*

KARPOV: En certes situacions, sí. En d'altres, no.

—*¿I no podria descórrer una mica el vel dels seus secrets d'ofici i esmentar dues o tres debilitats que hagi observat en Kaspàrov?*

KARPOV: Gari és molt perillós quan marca la llei de l'intercanvi. Però demostra debilitats quan s'ha de defensar. Només uns pocs poden aprofitar-se'n, jo hi he reeixit sovint.

KASPÀROV: Cert, sóc millor en l'atac que en la defensa, però és perquè poques vegades em veig obligat a defensar-me.

—*Els 13 campions mundials han estat homes, ¿seran ordinadors o dones en un futur? Parlem primer dels ordinadors.*

KASPÀROV: Em costa fer-me'n a la idea, però després de familiaritzar-me amb els avanços dels programes, ja no puc excloure aquesta possibilitat. No solament es tracta de la potència de joc, sinó també de la quantitat d'energia, de la capacitat de concentració, i els ordinadors sempre hi estan al 100%, les persones no.

—*I el nom del campió mundial, ¿quan serà "Challenger 17" o "Deep thought XII"?*

—Cap a la fi del segle, en uns deu anys, doncs, aquest problema pot fer-se seriós.

KARPOV: Sobre les futures possibilitats de l'ordinador penso com ara Kaspàrov. Tant se val que acabi de perdre una partida, tampoc pot caure malalt ni haver dormit malament. L'ordinador sempre juga igual de bé. Els millors programes actuals no arriben a poder guanyar tornejos professionals, però sí partides individuals contra campions.

—*¿També poden arribar a guanyar-ne alguna contra un de vostès dos?*

KARPOV: Una partida d'escacs seriosa, no.

—*I una dona, ¿pot aspirar al títol de campiona mundial alguna vegada?*

KASPÀROV: Els ordinadors tenen més possibilitats que les dones.

—*¿Tenen menys possibilitats o no en tenen cap, les dones?*

KASPÀROV: Sincerament, no puc imagi-

nar-me cap campionat mundial entre un home i una dona.

—*¿En aquest moment o mai?*

KASPÀROV: En realitat mai.

—*Al seu parer, doncs, ¿perquè les dones sempre jugaran pitjor que els homes?*

KARPOV: La resposta és perillosa perquè causarà protestes. Però no vull eludir-la. Què això sigui així i probablement no canviï, depèn en primer lloc que els escacs són un esport molt dur. L'esperit de lluita, les condicions físiques i la concentració necessària estan més marcats en els homes. I al capdavant els escacs no solament són un esport, sinó un art i una ciència. Tradicionalment, en aquests dos camps també hi ha domini masculí. Per això els homes juguen millor als escacs que les dones.

—*De les tres germanes hongareses Polgar, ni tan sols Judit, de 14 anys, ¿no té cap possibilitat de succeir-los en els escacs? Ella és la millor del món.*

KASPÀROV: No, és impossible. Les germanes Polgar estan massa sobreestimades.

KARPOV: Jo aposto una mica més per les dones. També m'és difícil imaginar que

les dones, en poc temps, aspirin al títol de campió mundial, però considero possible un evolució que les hi porti.

—*¿Quan s'inclourà una dona en la llista dels campions mundials?*

KARPOV: No voldria donar cap data. Depèn de quan la intuïció faci un paper més important en els escacs de primera categoria. Mentre en els escacs es calculi tant com ara, les dones no podran superar els homes. Però no sempre ha de ser així.

KASPÀROV: La intuïció femenina no és la mateixa que la intuïció que cal actualment per a tenir èxit en els escacs. I que els ordinadors puguin guanyar-me, no depèn de la meua capacitat de càlcul perquè en això ja fa molt de temps que m'han superat. Són potser obtusos, però increïblement ràpids. La meua superioritat es basa en la meua intuïció, la qual ningú pot transmetre a cap programa d'ordinador. Esmentant la intuïció, Karpov només desperta esperances en les dones, i serà il·lusori.

—*Sr. Kaspàrov, Sr. Karpov, els agraim aquesta conversa.*

©Der Spiegel
Trad.: Carme Gala